

FRÉDÉRIC CHOPIN

(1810 – 1849)

205. výročí narození

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

Dne **1. března 1810** se narodil polský hudební skladatel a klavírní virtuos období romantismu, **Fryderyk Franciszek Chopin** (francouzsky Frédéric François Chopin).

Pocházel z obce Żelazowa Wola ležící 60 km západně od Varšavy z rodiny francouzského emigranta sloužícího v polské národní gardě; matka pocházela ze zchudlého polského šlechtického rodu. Dětství strávil i se svými třemi sestrami ve Varšavě, kam se rodina přestěhovala. **Celá rodina byla velmi muzikální.** Otec hrál na housle a flétnu, matka hrála na klavír a dávala hodiny. V šesti letech začal docházet k Vojtěchovi Živnému, učiteli, houslistovi, skladateli českého původu na hodiny klavíru. Roku 1818 proběhlo jeho první veřejné vystoupení, kde zazářil

a byl označen jako druhý Mozart. **Od roku 1822 byl žákem varšavského lycea** a mezi léty 1826–1829 se učil u Józefa Elsnera hudební teorii na konzervatoři. Úspěchy slavil svým koncertováním, které mu otevřelo dveře do západní Evropy. **Roku 1830 opustil Polsko**, zamířil do Vídně a následně do Paříže, kde působil také jako učitel hudby. Ve Francii **onemocněl plicní chorobou**, jeho zdraví se postupně zhoršovalo. Navázal vztah se spisovatelkou **George Sand**, poprvé se setkali roku 1836. V zimě roku 1838 podnikl se Sand a jejími dvěma dětmi **cestu na ostrov Mallorca**, doufaje ve zlepšení svého zdraví díky zdejšímu podnebí. Zima na Mallorce je považována za jedno z jeho neplodnějších období. **Roku 1845 se jeho zdraví opět zhoršilo.** Roku 1847 skončil bez dramati či formalit vzájemný vztah Chopina se Sand. V dubnu 1848, v době francouzské revoluce, **odjel do Londýna**, kde koncertoval; na konci léta **odjel do Skotska**. Na konci listopadu se vrátil do Paříže, kde **17. října 1849 zemřel na tuberkulózu**. Pochován je na pařížském hřbitově Père-Lachaise, jeho srdce je uloženo v Krakově v chrámu Svatého kříže.

Zachovalo se **přes 230 jeho děl**; psal především pro sólový klavír a všechny jeho ostatní skladby obsahují klavírní part. Mezi jeho nejvýznamnější skladby patří **nocturna z 30. a 40. let**, kde se uplatnila jeho velice jemná, zpěvná a figuracemi opředená melodika, nebo **cyklus preludií**, zobrazující jeho improvizaci schopnosti. Ze šesti skladeb pro klavír a orchestr **vynikají především dva klavírní koncerty**. Komponoval také taneční skladby, přičemž polský národní prvek vyniká nejvíce v 60 mazurkách a ve slavnostních polonézách. Nechal znovu ožít etudu rozšířením její myšlenky a přetvořením do oslnivé, výmluvné a emocionální skladby. Mezi jeho velmi známé skladby patří například **Etuda č. 12 Revoluční**, Minutový valčík (op. 64, č. 1), a třetí věta z klavírní sonáty č. 2, op. 35 Pohřební pochod.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Frédéric Chopin: Čtyři skladby; Complete works; Etuda c-moll; Klavírní koncerty; Valčíky a další

Jiří Válek: Frédéric Chopin

Milostná sonáta: George Sandová a Fryderyk Chopin v dopisech

